

T L A Č O V Á S P R Á V A

Autor, titul výstavy:	Štefan Orth: Z krajiny do krajiny
Miesto konania:	Záhorská galéria Jána Mudrocha v Senici Záhorské osvetové stredisko v Senici
Kurátorka:	Božena Juríčková
Otvorenie výstavy:	3. 8. (štvrtok) 2023 o 17:00 v Záhorskej galérii Jána Mudrocha
Trvanie výstavy:	3.8. (štvrtok) 2023 – 10.09. (nedeľa) 2023
Hlavný organizátor:	Záhorská galéria Jána Mudrocha v Senici
Partneri:	Mesto Senica, Mestský úrad Senica, Záhorské osvetové stredisko Senica, Mestské kultúrne stredisko Senica, Umelecká beseda slovenská

Jubilujúci maliar, pedagóg, fotograf a príležitostný kurátor Štefan Orth sa retrospektívnym výberom svojej temer šesťdesiatročnej kresbovo-maliarskej tvorby prezentuje paralelne vo dvoch výstavných priestoroch v Senici. Podstatná obrazová kolekcia, krátko približujúca ontogézu autorovho diela, je sústredená v Záhorskej galérii Jána Mudrocha v Senici, ďalšia časť v Záhorskom osvetovom stredisku. Komplexne je výstava dokladom konštantných väzieb k okruhom klasickej žánrovej maľby, osobitne k fenoménu profánnej vidieckej krajiny a suverenite naturálneho, civilizáciou minimálne deštruovaného sveta vôbec. Autor príležitostne tematizuje i kvetinové resp. predmetové zátišie a okrajovo siahne aj k figurálnym motívom, čo dokumentuje najmä súbor inštalovaný v Záhorskom osvetovom stredisku.

Krajiny Štefana Ortha sú apoteózou kolorizmu, glorifikáciou farebných hmôt v širokom oblúku spektrálnych hodnôt, hýrivo preskupujúcich sa tónov a valérov na pôdoryse emotívne reflektovanej predmetnej témy a jej výsostne lyrickej dikcie. Sú ódou i rešpektom k týmto posvätným rituálom, ktoré pred vyše poldruha storočím vznietil odvážny príklad rousseauských barbizoncov a ktoré napokon iniciovali zrod impresionistickej revolúcie.

Tvorba Štefana Ortha neruší konvencie ani nehľadá násilné paralely s pohybmi na dobovej scéne. Autor plynule, viac-menej kontinuálne projektuje svoj pomerne zavčasu, už v úvodnej etape relatívne žánrovo i sujetovo vyprofilovaný program. Krajinu diagnostikuje v prieniku lokálnych a pocityových väzieb, pričom postupne redukuje vecnú optiku v prospech emocionálnej roviny a voľnejších, impresívnejších a imaginatívnejších citácií. Jeho senzuálne krajiny z raného obdobia reagujú na odkaz moderny, zatiaľ čo tvorba ostatných dvoch desaťročí reflektuje sugestívnejšie parametre maľby, siahajú až po prah abstrakcie. Svoj osobný i vizuálny vzťah k maliarskej identifikácii témy nelimituje iba rozmermi pozorovateľa, práve naopak, so stúpajúcou intenzitou preberá rolu aktívneho hráča.

Samotnej výstave predchádza slávnostné osadenie pamätného kolieska „Štefan Orth – Výtvarník a pedagóg“ na Záhorácku stenu slávy Kultúrneho domu v Senici v deň vernisáže o 16:00. Toto ocenenie umelec získal za mimoriadny prínos do kontextu kultúrneho života v meste Senica a v regióne Záhoria.

Božena Juríčková